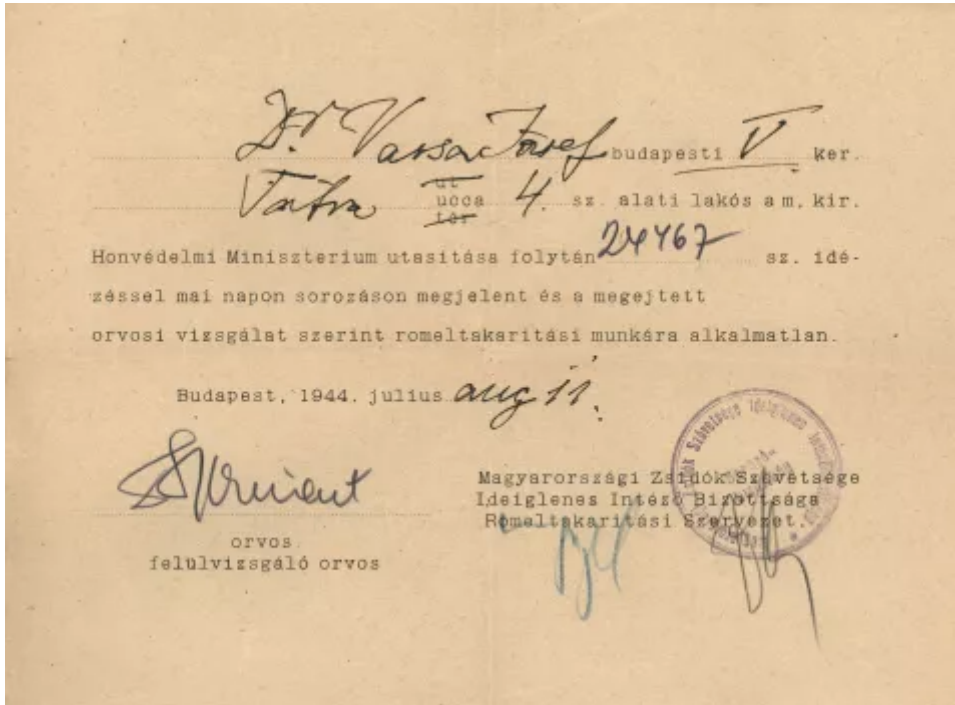

Varsa József Felmentése Romeltakarítás Alól

Dr. Varsa József budapesti V. ker Tátra ucca 4. sz. alatti lakos a m. kir. Honvédelmi Minisztérium utasítása folytán 24467 sz. idézéssel mai napon sorozáson megjelent és a megejtett orvosi vizsgálat szerint romeltakarítási munkára alkalmatlan.

Budapest, 1944. aug. 11.

Magyarországi Zsidók Szövetsége
Ideiglenes Intéző Bizottsága
Romeltakarítási Szervezet

Apám 1915-ben, a keleti fronton tüdőlövést kapott, kórházba került. Ez erős, kisportolt szervezetének köszönhetően túl hamar meggyógyult, és visszakerült a frontra. Akkor jött az állóháború, lövészárokból volt hat hétig. Ott mindenki megfázott vagy influenzás volt, ő pedig összeszedett egy tébécét. Aztán fogságba esett [1915. május 15-én, mint a HUVSZ052. sz. képen olvasható. -- A szerk.], 1916 elején Szibériába került, Krasnojarszkba.

Apámat a betegsége miatt munkaszolgálatra sem vitték el, ezzel kapcsolatban van is egy hivatalos papírom. Októberben az igazolás ellenére ötvenkét éves, súlyos beteg apámat mégis elvitték sáncásásra. Valami Hosszúhegy nevű helyről vitték volna tovább nyugatra, de előbb az óbudai téglagyárba kerültek. Szerencsére volt nála annyi pénz, hogy egy őrral ki tudott küldeni a nagybátyámnak egy levelet, közölve, hogy ott van. Erre anyám és Dezső bácsiék megtervezték a megmentését. Emlékszem a "színielőadás" próbájára a Hold utca [akkor: Gróf Klebelsberg-utca] 15-ben. A nagynénémnek olyan magyar nagyasszony külseje volt. Fel kellett vennie a legjobb bundáját, a legszebb gyűrűit meg a boát. Egy borítékba pénzt tettek, és végigpróbálták a várható

szituációt. Többször próbálták, hogy mit milyen hangsúllyal mondjon. Ezután a lehető legpuccosabban felöltözve, kiment a téglagyárba, és az őrt álló katonának, akit egy nagyasszonynak bakának kellett tekintenie, és tegeznie kellett, azt mondta: "Vezess, fiam, a parancsnokodhoz!" Vezette. Valami fiatal tiszt volt ott. A nagynénémnek azt kellett csinálnia, hogy le kellett húznia a kesztyűjét, hogy lássék, hány gyűrű van rajta, és úgy kellett az asztalra tenni a kezét, hogy a boríték kilátszódjon alóla, és azt kellett mondania, hogy "Adja nekem Varsát!" Odaadta. Így jött haza apám.